

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Smycz
Protokolant:	Maria Szczęsna

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy U. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania U. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 lutego 2014 r. **nr** (...) -2014

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do obliczenia wysokości kapitału początkowego zalicza ubezpieczonej U. P. okres zatrudnienia od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r. w Spółdzielni Pracy (...) filii w P..

(-) SSR del. Joanna Smycz

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lutego 2014r., w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wydał decyzję o ustaleniu kapitału początkowego dla ubezpieczonej U. P.. W treści decyzji wskazał, że do okresów składkowych nie zaliczył ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999r. okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r., z uwagi na fakt, iż w kartotekach zarobkowych prowadzonych dla niej przez pracodawcę, w tym okresie nie wykazano wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia.

Ubezpieczona zakwestionowała powyższą decyzję wskazując, że posiada świadectwo pracy potwierdzające jej zatrudnienie w okresie od 1 września 1969r. do 3 września 1973r. Dodatkowo w toku procesu sprecyzowała, że początkowo do sierpnia 1971r. była zatrudniona jako pracownik młodociany, w ramach praktycznej nauki zawodu, zaś od września 1971r. odbywała staż pracowniczy, który zakończyła w lutym 1972r. i na podstawie jego odbycia uzyskała świadectwo robotnika wykwalifikowanego. Podniosła również, że w tym okresie pracę wykonywała i otrzymywała z tego powodu wynagrodzenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach ustalił, co następuje:

Ubezpieczona U. P. urodziła się (...)

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 lutego 2014r. ZUS ustalił skarżącej kapitał początkowy, uwzględniając na jego wysokość 3 lata, 8 miesięcy i 3 dni okresów składkowych. Równocześnie ZUS odmówił zaliczenia ubezpieczonej do okresów składkowych okresu zatrudnienia w ramach praktycznej nauki zawodu i stażu w Spółdzielni Pracy (...) od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r.

Sąd ustalił, że U. P. uczęszczała do przyzakładowej szkoły zawodowej, gdzie w ramach umowy o praktyczną naukę zawodu, była zatrudniona od 1 września 1969r. w Spółdzielni Pracy (...). W ramach praktyk zawodowych pracowała jako szwaczka i z tego tytułu otrzymywała comiesięczne wynagrodzenie. Pracodawca zgłosił ją również z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych. Jej praca w tym czasie polegała na pracy w trakcie roku szkolnego na przemian z uczęszczaniem do szkoły w ciągu danego tygodnia. Z kolei w trakcie wakacji letnich jeden miesiąc był poświęcony na praktykę, wtedy codziennie przychodziła do pracy, zaś w drugim miesiącu korzystała z urlopu i również w tym czasie otrzymywała wynagrodzenie od pracodawcy. Naukę w szkole i odbywanie praktyk zawodowych zakończyła z końcem sierpnia 1971r. Od dnia 1 września 1971r. u tego samego pracodawcy, w oparciu o aneks do umowy o praktyczną naukę zawodu, podjęła staż pracowniczy, który trwał do 28 lutego 1972r. W tym okresie do pracy przychodziła codziennie, za wykonaną pracę otrzymywała wynagrodzenie od początku odbywania tego stażu. Po zakończeniu tego stażu otrzymała świadectwo robotnika wykwalifikowanego i od dnia 1 marca 1972r. w ramach umowy o pracę podjęła zatrudnienie u tego pracodawcy. W trakcie praktyk zawodowych i odbywania stażu nie korzystała z urlopu bezpłatnego i nie posiadała nieobecności nieusprawiedliwionych.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego oraz wyjaśnienia (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 18 czerwca 2014r. minuty od 12:27 i nast.), zeznania świadków K. W. i M. W. (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 27 sierpnia 2014r. minuty od 3:27 i nast.) oraz akta osobowe ubezpieczeniowej (k.23).

Powyższe ustalenia Sąd uznał za wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę prawną zaskarżonej decyzji stanowią przepisy art. 173-175 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.).

Stosownie do treści art. 173 ust. 1, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy, opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W myśl ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z art. 174 ust 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego, zgodnie ust. 2 art. 174 ustawy przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 i okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Natomiast w myśl art. 174 ust. 3 podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu od dnia 1 stycznia 1980r. do dnia 31 grudnia 1998r.

W myśl art. 53 ust 2 ustawy, który zgodnie z cytowanym wyżej art. 174 ust. 1 znajduje zastosowanie do obliczenia kapitału początkowego, przy obliczaniu świadczenia okresy składkowe i nieskładkowe ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Zaś jak stanowi art. 6, ust. 2, pkt 1 i 3 za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

- zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową,
- zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był wymiar uwzględnionych ubezpieczonej do obliczenia kapitału początkowego okresów składkowych. Organ rentowy odmówił bowiem uwzględnienia okresu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r.

Odnosząc się do tego okresu należy wskazać, że zgodnie z § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412), jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Ubezpieczona na potwierdzenie zatrudnienia w spornym okresie przedłożyła oryginał umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego ze Spółdzielnią Pracy (...) oraz aneks do tej umowy i świadectwo pracy wystawione przez tego pracodawcę, co wraz z jej wyjaśnieniami złożonymi w toku procesu i zeznaniami świadków, w myśl § 22, powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. jest wystarczające do stwierdzenia tego okresu zatrudnienia. Organ rentowy odmawia uznania spornego okresu od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r., wskazując, że w kartotekach zarobkowych prowadzonych dla niej przez pracodawcę, w tym okresie nie wykazano wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia.

Warunkiem zaliczenia konkretnego okresu zatrudnienia jako składkowego według art. 6, ust 2, pkt 1 jest wykazanie, że praca była faktycznie wykonywana

w wymiarze odpowiadającym co najmniej połowie obowiązującego na danym stanowisku czasu pracy oraz, że za wykonaną pracę zostało wypłacone wynagrodzenie. Przy czym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nie jest konieczne wykazanie przez pracownika, że za okres ten faktycznie były opłacone składki na ubezpieczenie społeczne – vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2007r.

w sprawie II UK 185/06 (OSNP 2008/9-10/143): „Dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2

i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się

o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne”.

Trzeba jednak podkreślić, iż w myśl z ugruntowanego już stanowiskiem judykatury i doktryny „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawę

z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 12 kwietnia 1996r., sygn. akt III AUr 235/96, Orzecnictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997r., nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997r. sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)” (OSNP z 1998r, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu z zebranego w postępowaniu materiału dowodowego,

a w szczególności wyjaśnień ubezpieczonej i przedłożonych przez nią dowodów z dokumentów pod postacią akt osobowych oraz zeznań świadków, pozwalają na stwierdzenie, że odwołująca w spornym okresie była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) i wykonywała w praktyce swoje obowiązki w wymiarze nie mniejszym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Za swoją pracę otrzymała wynagrodzenie i nie korzystała z zasiłków chorobowych, ani z urlopu bezpłatnego.

Z omawianych wyżej powodów, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zaliczył ubezpieczonej do ustalenia kapitału początkowego okres od 1 sierpnia 1971r. do 30 listopada 1971r. jako okres składkowy.

SSR (del.) Joanna Smycz